

Γ1.1 Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Τα τελευταία χρόνια ο πληθυσμός συνεχώς αυξάνεται.

Προκειμένου να καλύψουν οι άνθρωποι τις ανάγκες τους, **αλλάζουν το περιβάλλον τους** και όσο περισσότεροι είναι, τόσο μεγαλύτερες μεταβολές επιφέρουν.

Η μελέτη της εξέλιξης του πληθυσμού μάς επιτρέπει να κάνουμε προγραμματισμό για την κάλυψη αναγκών των ανθρώπων σε:

α) **τροφή**, β) **νερό**, γ) **περίθαψη**, δ) **εκπαίδευση**, ε) **κατοικία** και στ) **εργασία**.

Δημογραφία είναι η επιστήμη που ασχολείται με τη μελέτη των πληθυσμών.

Ο αριθμός των γεννήσεων ανά 1.000 άτομα σε ένα έτος ονομάζεται **γεννητικότητα**.

Ο αριθμός των θανάτων ανά 1.000 άτομα σε ένα έτος ονομάζεται **θνησιμότητα**.

Αριθμητική πυκνότητα μιας χώρας είναι ο αριθμός που μας δείχνει πόσοι άνθρωποι κατοικούν σε κάθε τετραγωνικό χιλιόμετρο (km^2) της χώρας. (Υπολογισμός)

Φυσιολογική πυκνότητα μιας χώρας είναι ο αριθμός που μας δείχνει πόσοι άνθρωποι κατοικούν σε κάθε τετραγωνικό χιλιόμετρο (km^2) καλλιεργήσιμης γης.

Η Πληθυσμιακή πυκνότητα μας δείχνει πόσο χώρο έχει στη διάθεσή του ο κάθε άνθρωπος και μας επιτρέπει σε συνδυασμό με ορισμένα οικονομικά στοιχεία να προβλέψουμε τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσει στο μέλλον ο συγκεκριμένος πληθυσμός. Εκτός όμως από την πυκνότητα μεγάλη σημασία έχει και η **σύνθεση πληθυσμού** ως προς τις **ηλικίες**.

Δημογραφικό πρόβλημα υπάρχει, όταν **ο αριθμός των γεννήσεων**

διαφέρει κατά πολύ από τον αριθμό των θανάτων.

Γ1.2 Η κατανομή των ανθρώπων στη Γη

Ο πληθυσμός της Γης ξεπερνά τα 6 δισεκατομμύρια 900 εκατομμύρια (6.900.000.000) ανθρώπους. Μπορούμε να δούμε τη μεταβολή του πληθυσμού στην ιστοσελίδα :

<http://www.populationmondiale.com/>

Πυκνοκατοικημένες περιοχές είναι οι περιοχές που έχουν μεγάλη πυκνότητα πληθυσμού, ενώ **αραιοκατοικημένες** περιοχές είναι εκείνες που έχουν μικρή πυκνότητα.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την πυκνότητα του πληθυσμού μιας περιοχής είναι:

α. Φυσικοί

β. Ιστορικοί

γ. Οικονομικοί

Ηλικιακή πυραμίδα είναι το διπλό ιστόγραμμα που παρουσιάζει την κατανομή των ανθρώπων ενός κράτους ανά **φύλο** και ανά **ηλικία**.

Οι πυραμίδες αλλάζουν σχήμα μέσα στο χρόνο.

Οι άνδρες είναι λιγότεροι από τις γυναίκες μετά από έναν πόλεμο ή σε χώρες οι οποίες έχουν οικονομικά προβλήματα και οι άνδρες κυρίως μεταναστεύουν για να βρουν δουλειά.

Σε χώρες, που έχουν μεγάλο αριθμό μεταναστών, ο αριθμός των ανδρών είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των γυναικών (π.χ. Σαουδική Αραβία).

Γ1.4 Οι μεγάλες πόλεις του πλανήτη

Οι πόλεις παρουσιάζουν πολλά πλεονεκτήματα, σε τομείς όπως είναι η *εργασία*, η *διασκέδαση*, η *εκπαίδευση* και η *υγεία*.

Στο παρελθόν υπήρξαν μεγάλες πόλεις όπως η **Αθήνα**, η **Ρώμη**, η **Καρχηδόνα**, οι **Συρακούσες**, η **Αλεξάνδρεια** και η **Κωνσταντινούπολη**, με πληθυσμό μικρότερο από 1 εκατομμύριο.

Τα τελευταία 250 περίπου χρόνια οι πόλεις άρχισαν να αναπτύσσονται πολύ γρήγορα. Αυτό οφείλεται στην **αύξηση των ανθρώπων της υπαίθρου**, που είχε ως αποτέλεσμα τη **μείωση του κλήρου**, στην ανάπτυξη της **βιομηχανίας** και στα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι πόλεις σε σύγκριση με την ύπαιθρο.

Το φαινόμενο της συγκέντρωσης των ανθρώπων στις πόλεις λέγεται **Αστικοποίηση**.

Γ1.5 Πού είναι κτισμένες οι μεγάλες πόλεις του πλανήτη;

Οι μεγαλοπόλεις των αναπτυγμένων χωρών με εξαίρεση το Τόκυο αυξάνουν τον πληθυσμό τους με αργούς ρυθμούς (Παρίσι, Λονδίνο, Νέα Υόρκη), ενώ οι μεγάλες πόλεις των αναπτυσσομένων χωρών (Λάγκος, Σαγκάη, Βομβάη) αυξάνουν τον πληθυσμό τους με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Σ' αυτές υπάρχουν περιοχές στις οποίες οι άνθρωποι ζούνε κάτω από άθλιες συνθήκες (παραγκουπόλεις).

Σε μια πόλη εισρέουν :

Τροφές, νερό, καύσιμα-ενέργεια, πρώτες ύλες, βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα

και εκρέουν:

Υγρά και στερεά απόβλητα, ατμοσφαιρικοί ρύποι, πολιτισμός, υπηρεσίες, βιομηχανικά και βιοτεχνικά προϊόντα.

Τα **προβλήματα** στις πόλεις είναι:

- α) Η δυσκολία και καθυστέρηση στη μετακίνηση.
- β) Οι ατμοσφαιρικοί ρύποι που επηρεάζουν την υγεία των κατοίκων.
- γ) Η ανεπάρκεια στο αποχετευτικό δίκτυο.

Γ 1.6 Τόσο διαφορετικοί και τόσο ίδιοι

Η **Γλώσσα** είναι το κύριο μέσο επικοινωνίας των ανθρώπων.

Η γεωγραφική εξάπλωση μιας γλώσσας εξαρτάται από ιστορικούς λόγους (αποικίες).

Η περισσότερη ομιλούμενη γλώσσα είναι η **κινεζική**.

Οι γλώσσες που μιλιούνται σε πολλά κράτη είναι η **αγγλική**, η **ισπανική**, η **γαλλική**, η **πορτογαλική** και η **αραβική**.

Η θρησκεία είναι ένα στοιχείο πολιτισμού που διαφοροποιεί τους ανθρώπους. Εκτός από την πίστη σε ένα ή περισσότερους θεούς καθορίζει επίσης :

- α) τη συμπεριφορά των ανθρώπων,
- β) τις συνήθειες των ανθρώπων,
- γ) τη διατροφή των ανθρώπων,
- δ) τη δομή της κοινωνίας και
- ε) την οικονομία μιας χώρας.

Οι κυριότερες θρησκείες που υπάρχουν είναι ο **Χριστιανισμός**, ο **Ισλαμισμός**, ο **Βουδισμός**, ο **Ινδουισμός** και ο **Ανιμισμός**.